

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA.

Sręda 9. d.

velki Travn. 1798.

Nro. 37.

Lublana.

Po sturjenim tankim shtevili se je snajdelo v' Krakovim dve inu trideset od ognja poshganeh hish, inu shestnajst odkriteh, de ni ogin dalaj grabil. Te dni je naša Krasia pustila po mestu nabirati sklad v' denarjih, s' katerimi se bo Krakovzam pomagalo hishe pred ognam varne sturiti. Dajali so mestni ljudje obilno vklado po eden, po dva goldinarja, tudi po dvajset, inu dva sto. Imamo upanje de se bode lesene strehe saj v' zęgel prebernile.

Pretezheni teden so našhi osdravilzi sazhęli otrokam dobre kosę vzępiti, to je:
nazh-

nazhnejo otrokam kosho, notri v'to rano se savleže gnoj od eniga drugiga kosaviga otroka, kir ima dobre kose, f'kusi to se kosavi gnoj raspusti po shivoti, otrok prestopi tako frezhno kose, de ni nobene nevarnosti sajn. Ker je lani dosti otrôk sa kosami vmierlo, sato so letaf jeli rajshi dobre kose savlekovati. Slifhim, de so tudi nekateri kmetifhki pustili svojim otrokam kose vzepiti; vofhim, de bi ljudje to dobro visho kose prestati bol sposnali, katera tolikaj otrokam shivlenje perhrani.

Is Tersta so novizh perpelane fhtuke dalaj poslali v' Benêdke inn Palmo. Sdaj zhakajo v' Tersti na nekaj tavshent push tudi v' Benezhio nameneneh, inu tri tavshent po shest liberneh kugel sa Terst. Meso je v' Tersti poskoznilo.

Is Lafhkiga se pilma nesgliahajo, tolikaj se ve, de Laham negrede vle, kakor bi sami radi oti; so menili, de jim pezheni tizhi v' fklede poletę, pa she sdaj rajshi v' perji letajo.

Dunej 28. mali Travna.

Is Levoviga v' Gallizii pishejo, de je Josef Liefganik ofemdeset let star isflusheni duhovni drugo novo mafho pel petnajsti maliga Travna; on je v' zesarfki flushbi per Poglavarstvi, inu per zesarfskih sidanjih.

Shpania.

Prinz de la Paz je bil na naglim odflusbo sa perviga ministra djan, inu kashe, de se on sam nizh ni na to sanesel, ali vedel. Don Saavedra je namest njega tudi posebni skrivnih sekretar per kralizi.

Uni dan smo rekli, de je en posebni poslanik is Parisa bil v' Madriti na glihanje; sdaj se je svedelo; kajsen tizh je bil. On je rojen v' Mahoni, inu je bil v' sadni vojfki isgnan is Shpanie, ker je flushil Anglesam sa shpiona. Sdaj se je spet perkasal, defilih je bil v' Madriti sanizhvan, se je vender visoko nosil inu denarje okoli trofil. On si je dobil perstop per Prinzu de la Paz inu per visheh kanzliah, inu se sa franzoskiga komisarja imenoval. Ozhitno je nosil franzoski pas okoli sebe, dosti ludem je na uho rekkel, de gliha savolo Portugalla, obdolshil je dosti kraljevih flushabnikov, de so denarja shelni, inu de nizh bres podkuplenja nesture. Franzoski poslanik je sturil, de je is Madrita pregnan. Kashe, de ni imel nobene oblasti ali narozhenja od franzosov, ampak de je gledal svediti, kolikaj denarjov bodo Portugalzi franzosam sa mir plazhali, de bi to rezh drugim denarskim kupzam poveдал, inu vezh takeh rezhi.

Povele, de morejo franzoski pobegnenni se vun is shpanfckiga pobrati, se ojftrø ispolnuje; sam vajvod Avary je mogel narpervi prozh, defilih je poslanik Ludvika

Ofem-

Osemnajstiga inu imenitnik španškiga kraljstva.

Franzia.

Zheterti mali Travna so udje deshelni-ga uzhenistva ozhitno sedenje zhes uzhenerezhi imeli. Eden je hvalil rankiga Chymista Bayen, sa njim je Lavoisier posnemal, inu filno dosti noviga v' Chymii snajdel. Chymia je uzhenost telusa inu stvari rasdjati v' svoje proste dele, is katerih so sostavlene al skusi druge lozhivne mozhi, Ta ukpele k' sposnanji telusneh inu naturfkeh rezhi, kaj je njih bitje inu lastnost; on je slasti potreben sa osdravilze inu apothekarje, kakor tudi sa rudarje, inu druge umetne delovze. Ta uk framoti taiste norze, kateri ozhejo slato delati is shiviga frebra inu is drugih stvari, sraven pa sebe na berashko palzo postavljajo. General Bonaparte je bil sraven per tim sedenji; njemu so rekli: Ti se pezhafh sdaj s' vojsko, sdaj s' uzhenostjo; al vojska je miniozha, zhe se ozhes v-selej bojovati, se morefh na polje tih uzhenosti podati; tukaj bofh smiraj dosti opravitimeli.

General Bonaparte je imel pogovor s' Peterimi Visharji skusi vezh ur desetimaliga Travna; per tim pogovori je bil general Kilmaine, kateri na en zhas komandira sholnerfhino zhes Anglio.

Osmi dan mali Travna so is broda Havrevun

vun fhle tri fregate inu nekatere kanonier-
fhalupe pod povelam kapitana Muskein, de
ozhejo anglesam otok Marcou nasaj vsėti.
Nekatere ure potle smo slifhali velik strėl;
po nozhi je bilo spēt strelanje slifhati, oba-
krat po vezh ur. Sdaj pishejo, de so se
franzoske barke s' angleskemi shtir ure bo-
jovale, to je s' taistemi angleskemi, katere
so brod Havre saperale; franzosi so jih od-
gnali, desilih so angleskem na pomozh per-
fhle ena verstniza inu dve fregate. Ena an-
gleska fregata se je bila vsadila na en plit-
vi prod, franzosi bi jo bili vjeli al poshga-
li, ako bi sadofti vajeni bili s' veslam hitro
vositi; al fregata je zhas imela se islahkati,
inu is proda vsdigniti. Franzosi pravio, de
niso nizm shkode terpeli, ampak v' brodi Sa-
venelle h'kraj perrinili.

Visharji so prepovedali po nozhi na tur-
nih svetiti v' morskih brodovih, de luzh
nebode Anglesam slushila sa snamine, kje
se imajo nih barke sohajati.

Kashe, de franzosi reš menio v'fred deshel-
nim morji eno uzhenorezh ispelati; dosti o-
rodja sa naturške inu merske uzhenosti je is
Parisa v' Toulon poslaniga; dvajset uzhenih
mosh, svēdarji, merjovzi, mechanisti, na-
turski snanzi, inu chymisti ali lozhniki so
k'tim opravki namēneni.

V' otoki Corfika je spēt pokoj; franzos-
ki soldatje pojdejo od tod s' unimi sgoraj re-
zheni

zhenmi saftopnimi moshmi. Dosti ladj sa voshno perpravljajo, vsi mornarji v' Cortiki so vsoti v' flushbo sa vojskno voshno.

Minister notrajnih opravil opomina ludi kupzhovati v' jutrove Benefhke otoke, to je Corfu inu druge. On pravi: ti otoki rode olje, sol, pavolo, muskat vino, inu vezh drugeh stvari, pruti tim blagi se per naf dosti najde, kar bi nasproti kje vosili inu lahko samenjali. Dva sto bark je dosdaj is tih otokov blago vosilo v' Benefhke, Livorno, inu v' zherno morje; poldanska Franzia si sna pomagati s' to kupzhio, zhe le ozhe. Samo oroshje ni perpusheno kje vositi.

Anglia.

Narbol nove povedanja is Irrlanda so hude sa Anglese. Pruti poldne leshiozhe deshele so na nogah, nevolniki se po nozhi sohajajo inu v' oroshji vadio, tavshent ih je she v' soldaskim oblazhili se soldatam v' bran postavilo. Kral je tedaj sklenil, inu dvor osnanil te besede: Ker se v' Irrlandi velika sopernost zhes stare postave snajde, smo sapovedali nashim sholnerjam, de imajo takim hudobnikam oroshje pobrati, ludi per miru ohraniti, inu na vse vishe, s' vso mozhjo te puntarje satreti.

Nekaj domazhkih Irrlandskih soldatov se je sdrushilo s' Irrlendarmi, kakor pravio dvorne novize; al svesti soldatje jih bodo vkrotiti vedeli.

Dosti bark stoji okol Irrlanda, de bi
franzosam pot nasaj pokasale, ako bi v' Irr-
land mahni otli,

Shvajzarji se Anglesam smilio, zhe bo-
de kdo is Shvajza v' Anglio perbeshal, ga
bomo dobrotlivo prejali, inu sajn fkerbeli;
denarjov nepustimo nizh v' Shvajz plazhati,
kar imajo Shvajzarji na menjavške pisma per
naf ikati, de franzosam v' fhake nepridejo.

Batavia.

Poflaniki so isvoleni, kateri pojdejo v'
Paris, Dunej, Madrit inu Zisalpinio v' ime-
ni nafhe republike stat.

Moshkovia.

Devetnajsti Sufhza je bila Zarina s' zhast-
jo v' zerkvo vpelana, kakor na fhtrideseti
dan otrozhje postele. Potle so ji frezho vo-
shili inu gospoda oboiga spola roko kufhni-
li, vsh frzho vofhovavzo je bilo devetsto,
sedemdeset, inu fhtrji.

Vmerli so v' Lublani.

24. dan mali Travna.

Valentin Debelak malarjov sin, 4. l. na Po-
lanah Nro. 65.

Urfha Ravhmok, dekla, 30. l. per Vsmil.

25. dan.

Leopold Saloshnik, delovez, 40. l. per Vsmil-
milnih.

30. dan.

Gospoda Korn, bukvarja izhi Maria, 1. l.
na Tergi Nro. 280.

2. dan veliki Travná.

Alenka Kif, samiza, 42. l. v' flonovi gasi
Nro. 42.

Od Brixenskiga firšta gosposke v' Blědi se postavi dan sa raslozhenje sapušheniga premoshenja rankiga Jurja Shvab 7. veliki Travná ob 9. sjutraj v' ti Kanzlii, terjavzi naj pridejo svoje pravize skasat, fizer bo raslozhik sturjen, inu napovędanim delęsham zhes dano. Bled 27. Svizhana 1798.

Od Brixenske gosposke v' Blědi se osnani, katęri imajo kaj per, rankim Jerneju Salohar v' Gradi iskati, naj osmi dan veliki Travná v' Kanzlio svoje terjanje skasat pridejo, fizer bo njegovo premoshenje raslozhenno, inu delęsham po testamenti isrozhenno. Bled 28. Svizhana 1798.

Od Brixenske gosposke v' Blědi se osnani, katęri kaj terjat imajo per sapušhenji rankiga Primasa Klemęnz v' Gradi po kakeršni pravizi, naj se glasio 11. dan veliki Travná ob 9. uri sjutraj v' ti Kanzlii, inu svojo pravizo svishajo, fizer bo premoshenje bres sadershika raslozhenno, inu rankiga po sadni voli delęsham isrozhenno. Bled 28. Svizhana 1798.